

A feladatokat írta:
Pócsiné Erdei Irén,
Debrecen
Lektorálta:
Kálnay Istvánné,
Budapest

Név:

.....
Iskola:

.....
Beküldési határidő: 2024. január 31.

Curie Kémia Emlékverseny
9. évfolyam III. forduló 2023/2024.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	Összesen	%	Javította
Pontszám								

1. feladat

6 pont

Alább betűkkel és számokkal jelölt olyan meghatározásokat találsz, amelyek mindegyike egy-egy mennyiséget takar. Párosítsd a táblázatban az azonos mennyiséghez kapcsolódó meghatározásokat!

Meghatározások:

- A) Hidrogénmolekulában az atomok száma
  - B) 1 mol kalcium-kloridban az ionok száma
  - C) Az oxigén rendszáma
  - D) 1 mol H₂-gázzal ennyi mol oxigén reagál
  - E) Az ammónia molekulában a kovalens kötések száma
  - F) A kálium külső héján ennyi elektron van
-
- 1) Az argon külső elektronjainak száma
  - 2) A lítium ion töltése
  - 3) A szén elektronhéjainak a száma
  - 4) $18 \cdot 10^{23}$ db
  - 5) A HCl molekulában a nemkötő elektronpárok száma
  - 6) 22 g széndioxid anyagmennyisége

Meghatározás betűje	A	B	C	D	E	F
Meghatározás száma						
a közös mennyiség						

2. feladat

10 pont

Alább nagybetűkkel jelölve anyagokat sorolunk fel. Az alattuk elhelyezkedő táblázat első oszlopban található meghatározásokhoz párosítsd a megfelelő anyag betűjelét, a második oszlopban pedig egyenletekkel válaszolj a feltett kérdésekre!

Anyagok:

- A) szénsav
- B) mészkő
- C) szóda
- D) szén-dioxid
- E) sósav
- F) oxigén

Hidrogén-klorid vizes oldata:	Írd fel reakcióját cinkkel:
Szintelen gáz, a levegő 21 %-át adja:	Reakciója magnéziummal:
Bomlékony anyag, a szódavízben is ez van:	Bomlásának egyenlete:
Hegységalkotó kőzet:	Hőbomlásának egyenlet: a folyamat hétköznapi neve:
Szíkes területeken „kivirágzik”; fehér, szilárd anyag, amely vízben jól oldódik:	Reakciója sósavval:
Must erjedésekor is képződik („mustgáz”) a borospincékben:	Laboratóriumi kimutatása: Kémiai megkötése meszes vízzel (egyenlettel):

3. feladat**10 pont**

Fém nátrium hevítésével előállított nátrium-gőzből és klór-gázból nátrium-klorid sót állítunk elő. Válaszolj a folyamattal kapcsolatos alábbi kérdésekre!

1. A semleges $\text{Na}^0_{(g)}$ átalakulásának megnevezése: .....
2. A fenti átalakuláshoz szükséges energia neve, jelölése, előjele, mértékegysége:
.....
3. Az átalakulás folyamata: .....

4. Az eredmény ion nemesgáz megfelelője, elektronszerkezete kitévősen:
.....
5. A semleges $\text{Cl}^0_{(\text{g})}$ atomon végbemenő változás: .....
6. A folyamat energiaváltozásának megnevezése, jele: .....
7. A folyamat eredménye: .....
8. Az eredmény ion nemesgáz megfelelője, elektronszerkezete kitévősen:
.....
9. A keletkező NaCl-ra jellemző kötés és kristályszerkezet: .....
10. A fenti kötés egyike ezeknek a kötéseknek: .....

4. feladat — Számítási feladat 1.**5 pont**

A sütőpor (ammónium-hidrogén-karbonát) 150-200 °C-on teljesen elbomlik sütés közben. Számítsd ki, 5 g sütőporból hány dm^3 gáz fejlődik, ha a sütés 180 °C-on történik, a légköri nyomás pedig 100 kPa!

5. feladat — Számítási feladat 2.

9 pont

100 cm³ desztillált vízben elnyeletünk 9,8 dm³ standard állapotú (25 °C-os, 0,1 MPa nyomású) hidrogén-klorid gázt. A keletkező oldat sűrűsége 1,02 g/cm³.

- a) Számítsd ki a keletkezett sósav tömeg%-os hidrogén-klorid tartalmát!
- b) Add meg a képződött sósav térfogatát!
- c) Számítsd ki a keletkezett sósav anyagmennyiség-koncentrációját! [mol/dm³]
- d) Minimálisan mekkora tömegű konyhasóból kellett kiindulni a 9,8 dm³ hidrogén-klorid gáz keletkezéséhez, ha az előállítást tömény kénsav konyhasóra történő csepegtetésével végeztük?